

Bo'lajak inglez tili o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini takomillashtirishda Blended learning texnologiyasini O'zbekiston oliy ta'lim tizimiga tatbiq etish.....	110
Pakirdinova Sharofat Abdumataljonovna	
O'zbekistonda ta'lim sohasi bo'yicha strategik dasturlarni ishlab chiqish istiqbollari.....	115
Quronboyeva Mavluda Bahodirovna	
Xalqaro baholash dasturlari va neyropedagogika	120
Sidiqova Yulduz Sobirovna	
6-sinf o'quvchilarida matn bilan ishlash ko'nikmasini shakllantirish metodikasi	123
Xamroyeva Dilnoza Jahongir qizi	
Talabalarda pedagogik qobiliyatlarni shakllantirishda pedagogik texnologiyalarning ahamiyati	128
Yusupov Ulug'bek Kadirovich	
Adabiy ta'lim jarayonida o'quvchi ma'naviy kamolotini ta'minlashda motivatsiya uyg'otish texnologiyalarini takomillashtirish.....	132
F. Zaynabuddinov	
Развитие поликультурной компетентности студентов в образовательной среде вуза	135
Киреева Эльвина Фларитовна	

ДОШКОЛЬНОЕ ПРЕ-СCHOOL МАКТАБГАЧА ELEKROTEKNIKA VA ELEKTRONIKA FANINI O'QITISHNING ZAMONAVIY METODLARI

Ortiqov Mironshoh Sodiqovich

Axborot texnologiyalari va menejment universiteti
“Axborot texnologiyalari” kafedrasи dotsenti, t.f.f.d. (PhD), dotsent

Annotatsiya: Mazkur maqolada elektrotexnika va elektronika fanini o'qitishda qo'llanilayotgan zamonaviy pedagogik yondashuvlar, xususan, interfaol metodlardan biri bo'lgan "ZAKOVAT-QUIZ" texnologiyasi tahlil qilinadi. An'anavyi, faol-lashtirilgan va interfaol metodlarning talaba faolligiga ko'rsatadigan ta'siri solishtirilib, interfaol mashg'ulotlarning samaradorligi amaliy jihatdan asoslab beriladi. Maqolada talabalarning kognitiv va metakognitiv salohiyatini rivojlantirish, ularning jamoada ishslash, tahliliy fikrslash, axborotni qabul qilish va uni qayta ishslash ko'nikmalarini shakllantirishga yo'naltirilgan texnologiyalarning afzalliklari bayon etiladi. Amaliy mashg'ulotlar mazmuniga "ZAKOVAT-QUIZ" elementlarini integratsiya qilish bo'yicha aniq takliflar va real dars ssenariylari taqdimga etiladi.

Kalit so'zlar: elektrotexnika, elektronika, interfaol metod, ZAKOVAT-QUIZ, amaliy mashg'ulot, ta'lism texnologiyasi, talabalar faoliyi, pedagogik innovatsiya.

Abstract: This article analyzes modern pedagogical approaches applied in teaching electrical engineering and electronics, with a particular focus on the interactive method known as the "ZAKOVAT-QUIZ" technology. It compares the effects of traditional, activating, and interactive methods on student engagement, providing practical evidence for the effectiveness of interactive learning. The article highlights the advantages of technologies aimed at developing students' cognitive and metacognitive abilities, as well as their skills in teamwork, analytical thinking, information perception, and data processing. It also presents concrete suggestions and real lesson scenarios for integrating "ZAKOVAT-QUIZ" elements into practical sessions.

Key words: electrical engineering, electronics, interactive method, ZAKOVAT-QUIZ, practical session, educational technology, student engagement, pedagogical innovation.

Аннотация: В данной статье анализируются современные педагогические подходы, применяемые в преподавании дисциплин "электротехника" и "электроника", в частности, рассматривается интерактивная методика "ZAKOVAT-QUIZ". Сравнивается влияние традиционных, активизирующих и интерактивных методов на активность студентов, обосновывается практическая эффективность интерактивных занятий. В статье раскрываются преимущества технологий, направленных на развитие когнитивных и метакогнитивных способностей студентов, формирование у них навыков командной работы, аналитического мышления, восприятия и переработки информации. Также приводятся конкретные предложения и реальные сценарии занятий с интеграцией элементов "ZAKOVAT-QUIZ" в содержание практических занятий.

Ключевые слова: электротехника, электроника, интерактивный метод, ZAKOVAT-QUIZ, практическое занятие, образовательная технология, активность студентов, педагогические инновации.

KIRISH

XXI asrda ta'lim sohasida ro'y berayotgan jadal islohotlar, fan va texnologiyalarning rivojlanishi oliy ta'lim tizimidan yangicha, samarali va interfaol metodlarni talab qilmoqda. Ayniqsa, texnik yo'naliishlardagi fanlar, jumladan, "Elektrotexnika va elektronika" fani nazariy bilimlar bilan bir qatorda amaliy ko'nikma va kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishga alohida e'tibor qaratishni talab qiladi. An'anavyi passiv metodlar bugungi kun ehtiyojlarini to'liq qondira olmaydi. Shu sababli, fanning o'qitilishi davomida faol va interfaol metodlar, ayniqsa, ZAKOVAT-QUIZ kabi intellektual o'yin texnologiyalaridan foydalanish talabalar faolligini oshirish, bilimni puxta egallash va real muammolarni hal qilish ko'nikmalarini shakllantirishda samarali yechim bo'lib xizmat qiladi.

Asosiy qism:

1. Ta'lim metodlari va ularning turlari. Ta'lim metodlari – bu o'qituvchi va talaba o'tasida o'quv maqsad-lariga erishish uchun amalga oshiriladigan tizimli harakatlar yig'indisidir. Ular odatda uch guruhga bo'linadi:

- Passiv metodlar – o'qituvchining monologik axborot uzatishiga asoslanadi.
- Faol metodlar – o'qituvchi va talaba o'tasida ikki tomonlama muloqotni nazarda tutadi.
- Interfaol metodlar – o'qituvchidan ko'ra talabaning faolligiga asoslanadi; talabalarning o'zaro muloqoti ustunlik qiladi.

2. "ZAKOVAT-QUIZ" texnologiyasi – interfaol o'qitish metodining namunasi. ZAKOVAT-QUIZ texnologiyasi – bu fan doirasidagi nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy masalalarni hal qilishni qiziqarli, musobaqaviy va interaktiv shaklda tashkil qilish imkonini beruvchi zamonaviy ta'lif texnologiyasidir. Ushbu metoddha mashg'ulot quyidagi bosqichlarda tashkil etiladi:

- Tayyorlov bosqichi: mashg'ulot mavzusi aniqlanadi, savollar bazasi tuziladi, jamoalar shakkantiriladi.
- Interfaol mashg'ulot: 8 turdagи savollar asosida kviz o'tkaziladi (masalan, hisoblash, test, tasvir, rebus, mantiqiy savollar).
- Amaliy ish: real sxemalar asosida o'Ichovlar, hisob-kitoblar va mulohazalar bajariladi.
- Yakuniy baholash: ochkolar bo'yicha g'oliblar aniqlanadi, muhokama va savol-javoblar o'tkaziladi.

3. Talabalarning faolligini oshirishda kviz metodining o'rni. ZAKOVAT-QUIZ metodi quyidagi jihatlar bo'yicha yuqori samaradorlikka ega:

- Diqqatni jalg qilish: Talaba o'zin elementlari orqali o'quv jarayoniga jalg qilinadi.
- Faol ishtirop: Har bir jamoa a'zosi o'z hissasini qo'shishga intiladi.
- Bilimni mustahkamlash: Savollarning xilma-xilligi nazariya va amaliyotni uyg'unlashtiradi.
- Baholashning shaffofligi: Ochkolar tizimi aniq mezonzarga asoslangan.
- Jamoada ishslash: Talabalar o'zaro muomala, fikr almashish, qaror qabul qilishni o'rganadi.

4. Real mashg'ulot ssenariysi: "Rezistiv zanjirlar parametrlari". Mavzu doirasida mashg'ulot quyidagicha tashkil qilinadi: Kirish: Om qonuni, Kirxgoff qonunlari haqida qisqacha eslatma. ZAKOVAT-QUIZ: 5–6 xil tipdagi savollar orqali mashg'ulotni interfaol o'tkazish. Amaliy ish: Maket platada zanjir tuzish, kuchlanish va toklarni o' Ichash. Yakuni: Jamoaviy baholash, natijalar tahlili, savol-javob.

XULOSA

Elektrotexnika va elektronika fanini zamonaviy usullar bilan o'qitish, ayniqsa ZAKOVAT-QUIZ kabi interfaol metodlardan foydalanish:

- talabalarning bilim olish jarayoniga faol jalg qilinishiga;
- ularning mantiqiy fikrlash, tezkor qaror qabul qilish qobiliyatları rivojlanishiga;
- fanga qiziqishning ortishi va o'qitish samaradorligining yaxshilanishiga xizmat qiladi.

Mazkur texnologiyani boshqa texnik fanlarda ham joriy etish orqali ta'lif jarayonini zamonaviy, qiziqarli va natijador qilish mumkin. Bu esa oliy ta'lif tizimining raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalilanigan adabiyotlar ro'yxati:

1. Khalikov A.A., Ortiqov M.S. Determining the depth of a rail defect from the signals of the electromagnetic flaw detector // AIP Conference Proceedings. – AIP Publishing, 2023. – T. 2612. – № 1.
2. Курбанов Ж.Ф., Халиков А.А., Ортиков М.С. Параметры магнетизма, намагничивания и размагничивания материалов и рельсовых плетей // Universum: технические науки. – 2019. – № 102 (67). – С. 81–83.
3. Халиков А.А., Ортиков М.С. Дефектоскоп для системы безопасности поезда на основе электромагнитных методов. – 2021.
4. Курбанов Ж.Ф., Халиков А.А., Ортиков М.С. Устройства намагничивания и размагничивания рельсовых плетей и их сравнительный анализ // Universum: технические науки. – 2019. – № 102 (67). – С. 78–80.

- 13.00.00** Pedagogika fanlari
- 13.00.01** Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'lilotlar tarixi
- 13.00.02** Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03** Maxsus pedagogika
- 13.00.04** Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05** Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06** Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07** Ta'limda menejment
- 13.00.08** Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09** Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00** Tarix fanlari
- 19.00.00** Psixologiya fanlari
- 01.00.00** Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00** Kimyo fanlari
- 03.00.00** Biologiya fanlari
- 09.00.00** Falsafa fanlari
- 10.00.00** Filologiya fanlari
- 11.00.00** Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.